

וועד העולמי לתיקון חטא המרגלים

גליון # 11

ארגון מוקדש לתיקון חטא המרגלים ולעורר על קדושת ומצות ישוב ארץ ישראל כמבואר במדרש תלפיות (ענף ארץ ישראל), יחד הקדוש ברוך הוא את ארץ ישראל כמו בעל המיחד קרקע לאשתו למזונותיה, והשכינה אין שורה בחוץ לארץ. ובספר חרדים (דף נ"ז), מצות עשה מן התורה לדור בארץ ישראל, שנאמר וירשתה וישבת בה, וכאמרם ז"ל שמצוה זו שקולה כנגד כל מצות שבתורה

חודש אב תש"ס לפ"ק

כי חטא המרגלים היה בלשון הרע שהוציאו דיבת הארץ ועל ידי זה גרמו ירידה גדולה אל הקדושה ועליה אל הסט"א והטעם כי המרגלים הם היו שורש כל ישראל כמ"ש (במדבר יג, ב) "שלח לך אנשים וכו' איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו כל נשיא בהם".

וידוע כי הם היו באמת נצוצי עשרה שבטים שמכרו את יוסף למצרים, שע"ז לעבד נמכר יוסף וגרמו ירידת שכינה לגלות בקלי' מצרים, ולהיות כי יהודה היה ראשון בהצלת יוסף לכן גם כאן היה לו סיוע גדולה שלא טעה בעצת מרגלים, ולכן נאמר כלב בן יפונה יבוא עד חברון כדי לזכור זכות הצלת יוסף, שנאמר בו (בראשית לז, יד) "וישלחו מעמק חברון"

ידוע כי ארץ ישראל היא מקום היכל מלכו של עולם ולכך נקרא ארץ הצבי כי אין מקום מוגבל באורך ורוחב כמו שאר מדינות שהרי לפי קדושת ארץ ישראל ולפי קדושת העם היושב בה כך היא ארכה

ורחבה שכל זמן שישראל היו עושיין רצונו של מקום היתה ת' פרסה ומקום שהיה מחזיק ס' ריבוא עיירות ספר נר מצוה (המשך)

... ולהיפוך יש גם כן ענין כללי שהוא כולל כל העוונות ותלוי גם כן בלשון והוא עון לשון הרע שמטמא כל אברי נשמתו כמ"ש (קהלת ה, ה) "אל תתן את פיך לחטיא בשרך" וכו', וכאשר עון זה מכריע ח"ו לסטרא דשמאלא אז יש עליה להס"א וירידה לקדושה בעוה"ר, ועל זה נאמר (ילקו"ש תהלים לד רמז תשכא) "החיים והמות ביד הלשון" שכפי הכרעתו כן הוא, אם לימין ואם לשמאל, וארז"ל (ערכין טו ע"ב) "מה תקנתו של בעל לשון הרע יעסוק בתורה שנאמר (משלי טו, ד) מרפא לשון עץ חיים", ובזה נבין גודל חטאם של המרגלים והיאך גרמו ירידה גדולה לישראל ונקבע ע"י בכיה לדורות וכל הגלות המר הזה:

ויובן ע"פ מש"ש (במדבר רבה טז, כ) וז"ל שם "אמר להם הקב"ה אתם בכיתם בכיה של חנים לפני אני אקבע לכם בכיה לדורות ומן אותה שעה נגזר על בית המקדש שיחרב כדי שיגלו ישראל לבין האומות שכן הוא אומר וישא ידו להם להפיל אותם במדבר כו' נשיאת יד בנגד נשיאת הקול" עכ"ל. והוא כי חטא המרגלים היה בלשון הרע שהוציאו דיבת הארץ ועי"ז גרמו ירידה גדולה אל הקדושה ועליה אל הסט"א והטעם כי המרגלים הם היו שורש כל ישראל כמ"ש (במדבר יג, ב) "שלח לך אנשים וכו' איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו כל נשיא בהם", וידוע כי הם היו באמת נצוצי עשרה שבטים שמכרו את יוסף למצרים, שעי"ז לעבד נמכר יוסף וגרמו ירידת שכינה לגלות בקלי' מצרים, ולהיות כי יהודה היה ראשון בהצלת יוסף לכן גם כאן היה לו סיוע גדולה שלא טעה בעצת מרגלים, ולכן נאמר כלב בן יפונה ויבוא עד חברון כדי לזכור זכות הצלת יוסף, שנאמר בו (בראשית לז, יד) "וישלחהו מעמק חברון":

ולהיות כי יוסף כבר נכשל בתחלה בעון לשון הרע כמ"ש (בראשית לז, ב) "ויבא יוסף את דבתם רעה" וכו', אף שכונתו היתה לש"ש, מ"מ הקב"ה מדקדק עם צדיקים, וזה היה תיקונו ע"י אשת פוטיפר שהתעורר נגדו היצה"ר מצד שורש חטאו בלשון הרע שהוא גורם פגם הברית, כמ"ש "אל תתן את פיך" וכו', ותקן בזה חטאו, ולכך גם כאן היה חשש גדול אל נשיא שבט אפרים שלא יתעורר חטא לשון הרע, ולכך הוצרך משה רבע"ה להתפלל עליו, ואמר "י"ה יושיעך מעצת מרגלים" (במדבר רבה יח, כא), ונודע כי משה רבע"ה היה כולל כל נשמות ישראל ולכן הוא היה היודע לבחור המרגלים אותם שהם נצוצות של י' השבטים שיהיו גם כן כללות כל י"ב שבטי י"ה:

וז"ש "שלח לך אנשים" ר"ל אותם הי"ב שבטים עצמם שהם היו א' לכל שבט שמהם באו כולם, וז"ש "ראשי בני ישראל המה" וכיון שהם הוציאו דיבת הארץ ופגמו בלשון גרמו בהם עצמם ירידה לכף של קדושה ועליה לכף הסט"א, כמ"ש שכל אדם הוא עולם שלם ומאחר שהם היו כללות כל ישראל גרמו ירידה לשכינה בכללות ישראל והוכן יום פורענות לכל ישראל כשמצא מין את מינו וניעור ע"י שביטלו בת"ת כמ"ש (ירמיהו ט, יב) "ויאמר ה' על עזבם את תורת"י וכו':

והענין מהבנת דבריהם בזה הוא כי ידוע שאין לך עון שמסלק השכינה כמו עון לשון הרע כמ"ש שלמה המע"ה (קהלת ה, א) "אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלקים כי האלקים בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו דבריך מעטים", ר"ל שבא להזהיר את האדם לשמור פיו מאד מאד ולחשוב בלבו תמיד על כל דבור ודבור שיוציא אם הוא ראוי והגון או לא, וז"ש "ולבך אל ימהר להוציא" וכו', והטעם כי ע"י החטאים אז האלקים בשמים ואתה על הארץ ומסתלק ממך. והטעם בזה הוא בד"מ לא' שרצה להזמין המלך אצלו להיות שרוי בביתו בודאי ראוי לו לברור את הבית היותר יפה ויותר נאה ונקי להיות דירת המלך שם, וכמו כן האדם הוא

מורכב מד' נפשות א' נפש הדוממת ב' נפש הצומחת ג' נפש החיוני ד' נפש המדברת. והנה כל הג' נפשות הראשונות נמצאות גם בשאר נמצאים שבעולם, ומשא"כ נפש המדברת בזה הוא הנבחר מכולם ולכן עיקר השראת השכינה באדם הוא בנפש המדברת שבו, וכ"ז ששומר פיו בנקיות בקדושה וטהרה בת"ת אז ראוי (הוא) להיות דירתו ית' בו, וכמ"ש (ברכות ח.) "אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד", משא"כ כשח"ו מטנף פיו בלשון הרע ורכילות אז מטנף היכלו של מלך ואין ראוי להיות דירתו שם:

והנה ידוע כי ארץ ישראל היא מקום היכל מלכו של עולם ולכך נקרא ארץ הצבי כי אין מקום מוגבל באורך ורוחב כמו שאר מדינות שהרי לפי קדושת ארץ ישראל ולפי קדושת העם היושב בה כך היא ארכה ורחבה שכ"ז שישראל היו עושין רש"מ היתה ת' פרסה ומקום שהיה מחזיק ס"ר עיירות, עכשיו אפי' ס' רבוא קנים אינו מחזיק. ואמרו (אבות ה, ה) "מעולם לא אמר אדם צר לי המקום שאלין בירושלים", וכן בבהמ"ק מקום מועט מחזיק כל ישראל "עומדים צפופים" וכו' (שם), והטעם כי זיו השכינה למטה כך הוא התרחבות ארץ ישראל שהיא בית מלנו ית' ולע"ל שתתפשט הקדושה בארץ אז נאמר (ישעיה נד, ב) "הרחיבי מקום אהלך" וכו', וכן בעת שישראל היו חוטאים בביטול ת"ת ובפגם הלשון שהרי זה תלוי בזה כמ"ש מה תקנתו שלא יבא לידי לשון הרע יעסוק בתורה, וכיון שבטלו ת"ת מסתמא פגמו בלשון ועי"ז גרמו סלוק השכינה מאה"ק וכיון שגלה השכינה משם לעומתו נתקצרה הארץ:

ומעתה מובן מאמרם הנ"ל שהוא ית' שאל על מה אבדה הארץ ר"ל שנאבד ולא נודע מקומה איה, וכל גבולה וארכה ורחבה שנתקצרה מאין נודע הסבה לזה ולא ידעו הטעם עד שפירש הקב"ה בעצמו על עזבם את תורתו שבזה גרמו סלוק השכינה מאה"ק וכיון שגלה השכינה משם לעומתו נתקצרה הארץ:

ומעתה מובן מאמרם הנ"ל שע"י נשיאות קול של המרגלים שפגמו בלשון גרמו ירידת השכינה והקדושה ועליה של הסט"א, לכך "וישא ידו להם להפיל אותם" וכו' (תהלים קו, כו), ר"ל שע"י שידו ית' הוא סט' דקדושה נשא למעלה ונסתלקה והכריע כף של חובה וגרם ירידת שכינה בקלי' וגלות ישראל בין או"ה:

יוצא לנו מזה ש"את זה לעמת זה עשה האלקים" (קהלת ז, יד), כמו שבקדושה ושלמות העבודה ת"ת הוא נר האמצעי המאיר אל כל הששה נרות וכלם שלמים ע"י, כמו כן ברע בעונות בעוה"ר פגם הלשון הוא גם כן נר האמצעי וכולל כולם והוא כל כחו של הס"מ תלוי בו, כמ"ש (ב"ק כג ע"ב) "ארס נחש בין שיניו עומד", והוא סוד השט"ן והנח"ש שאותיות אמצעיות הם ח"ט ונשאר ב' פעמים ש"ן והוא הלשון בין השינים כי כמו הנחש שנושך בעקב ומטיל ארס בכל הגוף, כמו כן חטא הלשון שנושך ע"י את האדם הוא כולל כל העונות ופוגם כל אברים דנשמתא דיליה:

ולזאת מצינו בסט"א בלעם נגד משה רבע"ה, וכמו שמשה רבע"ה היה כולל כל הקדושה כל נשמות ישראל והוא נגד ת"ת שהתורה נתנה ע"י ולכן היתה השכינה קבוע בו יותר מכל הנביאים כמ"ש (במדבר יב, ח) "פה אל פה אדבר בו", כמ"ש שעיקר השראת השכינה הוא ע"י קדושת הלשון ובלעם הוא בסט"א אין כחו אלא בפיו כמ"ש (במדבר כב, ו) "את אשר תאר יואר", וכל כחו היה רק ברע בסט"א כמ"ש המפרשים "את אשר תברך מבורך" (שם) כבר ואין לו כח להשפיע ברכות, ולכך היה כחו גדול בסט"א כמו משה רבע"ה בקדושה. ולכך רצה בלק לשכור את בלעם לקלל את ישראל ע"י פיו ולבטל כחו של משה רבע"ה אבל לא היה יכול מצד שהיו קדושים בשמירת הלשון וע"י התורה שהיה בהם, והוא מ"ש בלעם (במדבר כג, כג) "כי לא נחש ביעקב וכו' כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל", שהוא התורה שנתנה להם שהיא היתה אומנותו של יוצר בראשית וע"י התורה יודעים פעולתו ית' בבריאת עולמו. ואמר גם כן (שם פס' כא) "לא

הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" ר"ל כמ"ש לעיל שע"י ת"ת ישראל הם בטוחים מעון ואז השכינה שורה בקרבם כמ"ש "אין לו להקב"ה" וכו', והטעם כי ותרועת מלך הוא התורה הקדושה שהיא שעשוע של הקב"ה שלא מתפריש מינה לעלמין דאקרון רעים כמ"ש בזוה"ק בכ"מ הוא בו בישראל:

ומעתה נבוא לבאור המאמר שהקדמנו בראש הדרוש הנכבד הזה והוא לפי מה שבארנו כל ענין המנורה הוא רמז לשלמות הנפש ע"י תורה ומצות ע"ד "כי נר מצוה" ונאמר דבר זה לאהרן כמ"ש (מלאכי ב, ז) "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו" וכו', ובארנו שכל שלמות האיש הישראלי הוא כבר כח נטוע בנפשו כענין נצוץ האישי אשר הוא כנוס באבן עד שע"י רוב טרחא מוציאין הכח הזה אל הפועל, כמ"ש (יחזקאל לו, כו) "והסירותי את לב האבן מבשרכם" וכו', ונמצא שעכשיו א"צ האדם כי אם להעלות אור הנרות ולהוציא אותם מן הכח אל הפועל: וז"ש הקב"ה לאהרן "בהעלתך את הנרות אל מול פני המנורה" וכו' ר"ל הוא כמ"ש כי כל השלמות של איש הישראלי אינו לצרכו ית' ח"ו כמ"ש בבאור אמרם ז"ל "ומי הוא בעל מלאכתך" וכו', שכיון שכל השלמות מאתו יצאו בכח אל הנפש בהכרח שא"צ בזה אל שלמות זולתו וכ"ז לא עשאה הוא ית' כי אם מצד החסד להיטיב לזולתו שיהנו הנשמות משכרם חלף עבודתם ולא יתבוששו. והוא מ"ש "אל מול וכו' ואורו" וכו', ר"ל שאין המנורה בכדי להאיר לפניו ית' השורה בהיכל אלא לצורך המנורה עצמה והיינו כמ"ש (אבות ד, ב) "ששכר מצוה מצוה", שאורות אלו של המצות מאירים לפרקי אברי הנשמה. והוא גם כן מ"ש הכתוב אח"כ (במדבר ח, ד) "וזה מעשה המנורה מקשה זהב" וכו', ר"ל שאינה נעשית מחתיכות אחרות מבחוץ שחברה לה יחדו אלא הכח היה ממנה כמ"ש (שמות כה, לו) "כפתוריהם וקנותם ממנה יהיו" וכו', ר"ל שכל פרקי שלמות המצות ותקוני אברין דנשמתם הכל היו כמוסים בקרבה כצורת הולד שבטפה של המוח שהוא שם בכללות רק שאינו מתחלק לפרקים ואברים וע"י התולדה שיוצא מן הכח אל הפועל אז נעשה אברים אברים ותגלה כל דבר לחוץ כמו כן היו כל השלמות תחלה כלול בנפש בכללות ורק שהאומנים ישראל מוציאים הכח אל הפועל. וז"ש (במדבר ח, ד) "כמראה אשר הראה ה' את משה" וכו', ר"ל שהראה לו שהכח הזה הוא מאתו ית' והוא נצוץ הקדושה שביב האש"י הנטוע בכל א' מישראל, והראה הוא ית' למשה רבע"ה מנורה של אש בכח שיוציאו אותה האומנין אל הפועל, והכל משל אל התורה כמ"ש:

וזהו הענין מ"ש רז"ל (במדבר רבה טו, י) שנתקשה משה על המנורה עד שהראהו הקב"ה מנורה של אש והיינו כמ"ש שמש רבע"ה נתקשה מאחר שבלתי אפשר להיות כל דבר מבלעדיו ית' א"כ מאין יגיע שכר לנשמות שלא בבחי' נהמא דכסופא, עד שהראהו ית' שהכל הוא בכח וישראל הם צריכים להוציאו אל הפועל. והוא מ"ש (ישעיה מב, כא) "ה' חפץ למען צדקו" וכו', ר"ל שאצלו הוא ית' בבחינת חסד מאחר שמאתו הכל ואינו צריך לשלמות זולתו וז"ש "אל הקב"ה למשה לא בשביל שאני צריך לנרות" וכו', ר"ל לא משום שמגיע איזה שלמות אליו ית' ע"י תורה ומצות שישראל מקיימים אלא הכל הוא כדי לזכותם שיהיה שכרם שלא בבחינת נהמא דכסופא שהרי אצלו ית' נאמר (דניאל ב, כב) "ונהורא עמיה שרה" כו', והוא מ"ש "ולא עוד אלא לע"ל" וכו' ר"ל שעכשו הכל הוא בבחירה גמורה וישראל בעצמם הם צריכין להדליק הנרות להוציא האור הכמוס אצלם בכח אבל לע"ל שאז לא יהיה בחירה כלל א"כ יהיה הארת הנרות מיוחס אצלו ית'. וז"ש "שאני מאיר לכם" וכו', שלכך יבוטל הרע מן העולם וכל או"ה נאמר בהם (צפניה ג, ט) "אז אהפוך" וכו', וז"ש (ישעיה ס, ג) "והלכו גוים לאורך" וכו'. אכ"ר נס"ו: תם ונשלם שבח לאל בורא עולם:

וועד העולמי לתיקון חטא המרגלים